

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača

2013/2005(INI)

30.5.2013

MIŠLJENJE

Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača

upućeno Odboru za industriju, istraživanje i energetiku

o boljem funkcioniranju unutarnjeg energetskog tržišta
(2013/2005(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: António Fernando Correia de Campos

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača poziva Odbor za industriju, istraživanje i energetiku da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

1. vjeruje da će otvoreno, integrirano i fleksibilno europsko energetsko tržište koje se temelji na konkurentnosti omogućiti održanje sigurnosti opskrbe, ostvariti niže i transparentne cijene te ojačati konkurentnost Europe i doprinijeti gospodarskom rastu i dobrobiti potrošača, a da bi se ovo ostvarilo, potrebno je hitno otkloniti preostale fizičke, zakonske ili pravne zapreke otvorenosti i učinkovitosti tržišta;
2. ukazuje na važnost regionalnih tržišta i suradnju između država članica u otklanjanju zapreka, ubrzavanju postupka integracije i poboljšanju učinkovitosti mreže;
3. naglašava da zbog neprikladnog prenošenja u nacionalno zakonodavstvo trećeg zakonodavnog paketa o unutarnjem energetskom tržištu energetski sektor još uvijek nije ostvario sve pogodnosti za sudionike unutarnjeg tržišta i još uvijek ne postoji prekogranično unutarnje energetske tržište; stoga poziva Komisiju da upotrijebi sva sredstva koja joj stoje na raspolaganju kako bi zajamčila prenošenje i primjenu trećeg energetskog paketa koji je u zakašnjenu, vršenjem pritiska na države članice da ga se pridržavaju te sprečavanjem stvaranja novih prepreka i nametanjem sankcija kad je god to moguće; shodno tomu, poziva Komisiju da navede detalje o svim preostalim preprekama provedbi trećeg energetskog paketa uz jasne brojke koje će ilustrirati kakav je njihov učinak na potrošačke cijene energije; naglašava da provedba pravila o tržišnom natjecanju može doprinijeti većoj sigurnosti opskrbe ukoliko služi lakšem pristupu tržištu i poticanju ulaganja; stoga poziva Komisiju da odlučno nastavi poduzimati korake u skladu s analizom sektora kako bi energetskom sektoru učinkovito nametnula pravila tržišnog natjecanja; u tom smislu pozdravlja postupak koji je u tijeku o zakonu o tržišnom natjecanju u energetskom sektoru, da bi se 2014. godine ostvario cilj dovršenja unutarnjeg energetskog tržišta te uklanjanja prepreka natjecanju koje su dobavljači energije ponovno postavili; naglašava da nacionalna regulatorna tijela i tijela za borbu protiv monopolova igraju ključnu ulogu u primjeni pravila EU-a te potiče države članice da im osiguraju potrebna financijska sredstva i djelatnike;
4. naglašava da će samo uz stabilan zakonodavni okvir biti moguće privući ulaganje potrebno za trajni razvoj tog tržišta;
5. preporučuje Komisiji da kod provedbe energetskog proračuna za Instrument za „povezivanje Europe“ prednost ustupi projektima s najvećim učinkom na djelovanje unutarnjeg tržišta, što će potaknuti natjecanje, ubrzati ulazak na tržište obnovljivih izvora energije, stvoriti potrebne prekogranične veze te ojačati sigurnost opskrbe;
6. poziva na poduzimanje koraka za poticanje zajedničkog planiranja energetskih mreža radi promicanja racionalizacije europske energetske mreže koristeći prednosti prekograničnih sinergija i učinkovitije infrastrukturne mreže što će rezultirati manjim cijenama za potrošače i industriju;

7. poziva Komisiju na poduzimanje koraka za ukidanje fragmentacije i distorzije tržišta postupnim ukidanjem izravnih i neizravnih subvencija za fosilno gorivo i prestankom reguliranja potrošačkih cijena energije; u tom smislu poziva Komisiju da provjeri jesu li zakoni koji su na snazi u nekim državama članicama – koje, dajući ekskluzivna prava, stvaraju dobavljački monopol te na taj način uzrokuju spuštanje razine natjecanja i povećanje potrošačkih cijena - sukladni Ugovorima; ukazuje na potrebu da države članice postupno usvoje dosljedan sustav potpora za obnovljive izvore energije te da se promiču mehanizmi za razvoj kapaciteta koji su učinkoviti u prekograničnom kontekstu; stoga naglašava da je potrebno vrlo pažljivo i precizno odrediti koje mјere za očuvanje kapaciteta su potrebne te imaju smisla;
8. skreće pozornost Komisiji na potrebu brze operativne integracije nacionalnih tržišta plina i električne energije za čiji je rad potrebno formalno usvajanje te brza primjena mrežnih kodova uz zajednička pravila kako bi se definirali mehanizmi za dodjelu kapaciteta, uravnoteženje, naplatu i interoperabilnost;
9. poziva Komisiju na suradnju s Europskom mrežom operatera prijenosnih sustava za električnu energiju (ENTSO), Agencijom za suradnju energetskih regulatornih tijela (ACER) te drugim važnim sudionicima kako bi se ubrzala isporuka mrežnih kodova koji se trebaju razviti na sveobuhvatan i transparentan način;
10. upozorava Komisiju da je potrebno osigurati učinkovitu primjenu zakona koji jačaju ovlasti i neovisnost nacionalnih regulatornih tijela kao način osiguranja učinkovitog rada energetskog tržišta i zaštite interesa potrošača;
11. napominje da neskladnost nacionalnih uredbi uzrokuje neskladnost u natjecanju; poziva na jačanje uloge i kapaciteta ACER-a kako bi mogla ponuditi veće mogućnosti tjesne suradnje među nacionalnim regulatornim tijelima u određivanju zakonodavnog okvira koji ne ide na štetu funkcioniranju unutarnjeg tržišta energije;
12. u potpunosti podržava mјere jednakih konkurentnih uvjeta koji stvaraju decentralizirane i konkurentne tržišne modele budući da pružaju priliku lokalnim proizvođačima energije i novim industrijskim sudionicima;
13. napominje da zbog neuspjeha u prenošenju u nacionalno zakonodavstvo trećeg energetskog paketa i prepreka tržišnom natjecanju koje još uvijek postoje, liberalizacija tržišta nije rezultirala značajnim prilikama niti nižim cijenama za krajnje korisnike, a osobito za kućanstva; poziva Komisiju da poduzme korake radi pojašnjenja prava potrošača, poticanja transparentnosti u pogledu cijena i naplate, informiranja, mogućnosti usporedbe, slobode izbora za potrošače te mogućnosti prilagodbe potrebama potrošača i njihovoj zaštiti; poziva države članice da razmijene najbolje primjere iz prakse;
14. se napominje da je tehničko pojednostavljenje potrošačima bitno i da u tu svrhu, imajući u vidu izvješće radne grupe o „Transparentnosti na maloprodajnom tržištu energije EU-a”, u ponudi, ugovoru i na računu trebaju nalaziti isti sastavni dijelovi cijene, a prikaz tih podataka treba biti usklađen; vjeruje da potrošači moraju biti upoznati s načinima nadzora potrošnje, mogućnostima uštede energije, učinkovitog korištenja energije i proizvodnje u manjem opsegu kako bi aktivnije upravljali potrošnjom energije; slaže se s izvješćem radne grupe da alati za usporedbu i internetske stranice mogu potrošačima poslužiti kao

dobri alati ako se koriste na neovisan, transparentan i pouzdan način; preporučuje Komisiji i državama članicama da pokrenu internetske stranice za uspoređivanje cijena i informativne kampanje naklonjene potrošačima u kojima trebaju aktivno sudjelovati tijela lokalne i regionalne vlasti; pozdravlja ideju provjere točnosti i objektivnosti alata za usporedbu cijena uvođenjem oznake povjerenja na Internetu; poziva Komisiju da ispita mogućnost uvođenja takve oznake povjerenja za alate za uspoređivanje i internetske stranice na razini EU-a;

15. naglašava da pametni sustavi mjerena i različite tarife za električnu energiju mogu potrošače ponukati da smanje potrošnju a time i svoje račune, a mogu doprinijeti većoj transparentnosti; međutim, istovremeno naglašava da uvođenju takvih sustava mjerena mora prethoditi detaljna analiza, osobito analiza stvarnog potencijala za uštedu, interoperabilnost i zaštitu podataka;
16. naglašava da potrošači daju prednost manjoj ovisnosti o energiji i sve su više spremni investirati u vlastitu proizvodnju; stoga predlaže aktivnu potporu pametnim mrežnim sustavima i drugim opcijama koje omogućuju aktivno sudjelovanje potrošača na unutarnjem energetskom tržištu;
17. skreće pažnju na prednosti korištenja vištarifne mreže kako bi se potrošači potaknuli na potrošnju energije izvan kritičnih razdoblja u interesu održivog korištenja energije;
18. zagovara potporu novim dogovorima za učinkovito rješavanje sporova; osobito poziva na brzo prenošenje u nacionalno zakonodavstvo direktive o alternativnom rješavanju sporova, nedavno usvojene zajedno s uredbom o internetskom rješavanju sporova, a obje direktive osmišljene su kako bi jamčile poboljšan pristup tijelima za rješavanje sporova diljem EU-a; u pogledu pitanja povezanih s energijom, poziva na brzo rješavanje sporova na jednostavan i jeftin način kako bi se ponovno uspostavila ravnoteža pregovaračke moći između krajnjih potrošača i dobavljača;
19. naglašava potrebu promicanja inicijativa koje će pomoći u osiguranju aktivnije uloge potrošača na unutarnjem energetskom tržištu, što će zatim potaknuti konkurentnost na tržištu; naglašava da je kolektivno prebacivanje već donijelo neke koristi za potrošače; poziva Komisiju da procijeni moguće koristi za potrošače kolektivnog prebacivanja u energetskom sektoru, kao i s njim povezane rizike; smatra da se mjere koje omogućuju potrošačima da promijene dobavljača energije bez plaćanja kazne za kršenje ugovora trebaju primijeniti na razini EU-a;

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	29.5.2013
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Claudette Abela Baldacchino, Pablo Arias Echeverría, Preslav Borissov, Jorgo Chatzimarkakis, Sergio Gaetano Cofferati, Birgit Collin-Langen, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia de Campos, Evelyne Gebhardt, Małgorzata Handzlik, Malcolm Harbour, Philippe Juvin, Sandra Kalniete, Toine Manders, Hans-Peter Mayer, Phil Prendergast, Mitro Repo, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Matteo Salvini, Christel Schaldemose, Catherine Stihler, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Emilie Turunen, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Raffaele Baldassarre, Ashley Fox, María Irigoyen Pérez, Constance Le Grip, Morten Løkkegaard, Olle Schmidt, Patricia van der Kammen, Sabine Verheyen